

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA II Semester Examination
Wednesday, 5 December 2012
10.30 am - 1.30 pm

PA02CGUJ01- Gujarati - Paper E1 - Lok Vidya and Lok Sahitya
ગુજરાતી : લોક વિદ્યા અને લોક સાહિત્ય

કુલ ગુણ: ૭૦

પ્ર.૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો. દરેક પ્રશ્ન એક ગુણનો છે.

(૧) અ અને બ જોડો.

(૧૦)

અ

બ

(ક) મોટીફ	(૧) દંતકથા
(ખ) બેલેડ	(૨) કહેવત
(ગ) પ્રોવર્બ	(૩) કથાગીત
(ઘ) લીજન્ડ	(૪) કથાઘટક

(૨) અ અને બ જોડો.

અ

બ

(ક) લોક સાહિત્ય	(૧) જયમલ્લ પરમાર
(ખ) લોકપ્રિય સાહિત્ય	(૨) ભગવાનદાસ પટેલ
(ગ) સંત સાહિત્ય	(૩) ગુણવન્તરાય આચાર્ય
(ઘ) આદિવાસી સાહિત્ય	(૪) નાથાલાલ ગોહિલ

(૩) આપેલી માહિતી સંદર્ભે કયું વિધાન સાચું છે તે જણાવો.

વિધાન અ - ઉંબરે ઊભી સાંભળું રે બોલ વાલમના... ને લોકગીત ન ગાણી શકાય.
વિધાન બ - પડી પટોળે ભાત, ફાટે પણ ફીટે નહીં જ - લોકસાહિત્યની સામગ્રી છે.

- (ક) વિધાન અ સાચું છે. વિધાન બ સાચું છે.
(ખ) વિધાન અ સાચું છે. વિધાન બ ખોટું છે.
(ગ) વિધાન અ ખોટું છે. વિધાન બ સાચું છે.
(ઘ) વિધાન અ ખોટું છે. વિધાન બ ખોટું છે.

(૪) આપેલી માહિતી સંદર્ભે કયું વિધાન સાચું છે કે ખોટું છે તે જણાવો.

વિધાન અ - ફોકલોર અને ફોકલોરીસ્ટીક્સ બન્ને એક જ છે.
વિધાન બ - સ્ટીથ થોમસને વિશ્વભરની લોકકથાઓની મોટીફ ઇન્ડેક્સ બનાવી છે.

- (ક) વિધાન અ સાચું છે. વિધાન બ સાચું છે.
(ખ) વિધાન અ સાચું છે. વિધાન બ ખોટું છે.
(ગ) વિધાન અ ખોટું છે. વિધાન બ સાચું છે.
(ઘ) વિધાન અ ખોટું છે. વિધાન બ ખોટું છે.

(૫) અસંગત જૂથ જણાવો.

- (ક) હસુ ચાફિક, શાંતિભાઈ આચાર્ય, કનુભાઈ જાની
(ખ) ખોડીદાસ પરમાર, જયમલ્લ પરમાર, મોહન પરમાર
(ગ) દુલેરાય કારાણી, જીવરામ ગોર, મહીપતરામ
(ઘ) ઝવેરચંદ મેઘાણી, ભગવાનદાસ પટેલ, અમૃત પટેલ

- (ક) અસંગત વિગતજૂથ જણાવો.
 (ક) દંતકથા, પુરાકથા, પરીકથા
 (ખ) ખાચણા, અબાવાણી, હાલરડાં
 (ગ) કહેછત, ઉખાણા, રૂઢિપ્રયોગો
 (ઘ) નવલકથા, લઘુકથા, લોકકથા
- (જ) ફોકલોર શબ્દ સૌ પ્રથમ ..... એ પ્રયોજ્યો હતો.
 (ક) સ્ટીથ થોમસન (ખ) એડવર્ડ બી. ટેલર
 (ગ) એલન ડંકેઝ (ઘ) વિલિયમ જહોન થોમસ
- (ઽ) ગુજરાતીમાં ભવાઈના વેશોનું સૌ પ્રથમ સંપાદન ..... એ કર્યું હતું.
 (ક) દલપતરામ (ખ) અસાઈત
 (ગ) ઝવેરચંદ મેઘાણી (ઘ) મહીપતરામ
- (૯) લોકવાડ્ગમય શબ્દથી શું સૂચવાય છે ?
 (ક) લોકસાહિત્ય (ખ) લોકપ્રિય સાહિત્ય
 (ગ) પ્રાદેશિક સાહિત્ય (ઘ) વિશ્વ સાહિત્ય
- (૧૦) ગુજરાતી લોક સાહિત્યના સંશોધન સંપાદન પ્રવૃત્તિમાં ખાસ કરીને કોનું પ્રદાન નહીવત પ્રમાણમાં છે ?
 (ક) પારસીઓ (ખ) ગુજરાતીઓ
 (ગ) મુસલમાનો (ઘ) યુરોપિયોનો

પ્ર.૨ લોક અને વિદ્યા એટલે શું ? તે સ્પષ્ટ કરી લોકવિદ્યાની વ્યાખ્યા અને તેની અધ્યયન સામગ્રીનો પરિચય કરાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ બન્ને વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો.
 (ક) લોકની વિભાવના (ખ) લોક સાહિત્ય અને અભિજાત સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ

પ્ર.૩ ગમે તે બે વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
 (ક) લોકગીતોમાં કડ્ડા રસ (ખ) લોકકથા અને ટૂંકીવાર્તા વચ્ચેનો ભેદ
 (ગ) ભવાઈના ઉત્પત્તિની કથા (ઘ) કહેવતનાં લક્ષણો

પ્ર.૪ લોકસાહિત્ય, અભિજાત સાહિત્ય અને લોકપ્રિય સાહિત્યના સામ્ય, ભેદની ઉદાહરણ સહિત ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ બન્ને વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો.
 (ક) લોકસાહિત્યનું વર્ગીકરણ
 (ખ) લોકસાહિત્યનાં લક્ષણો

પ્ર.૫ ગમે તે બે વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૫)
 (ક) ગુજરાતી લોકસાહિત્યમાં યુરોપિયોનું પ્રદાન
 (ખ) ગુજરાતી લોકસાહિત્યમાં સ્ત્રીઓનું પ્રદાન
 (ગ) ઝવેરચંદ મેઘાણીનું લોકસાહિત્યમાં પ્રદાન
 (ઘ) સામ્પ્રત કાળમાં ગુજરાતી લોકસાહિત્ય ક્ષેત્રે સંશોધન, સંપાદન

@ @ @